

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

20 november 2008

WETSVOORSTEL**tot wijziging van de regelgeving wat de
opheffing van het cumulverbod tussen
pensioen en inkomen betreft**(ingediend door
mevrouw Maggie De Block c.s.)
_____**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

20 novembre 2008

PROPOSITION DE LOI**modifiant la réglementation en vue de
supprimer l'interdiction de cumul entre
pension et revenus du travail**(déposée par
Mme Maggie De Block et consorts)
_____**SAMENVATTING**

De indieners betreuren dat gemotiveerde arbeidskrachten verloren gaan door het bestaande cumulverbod tussen (overlevings)pensioen en inkomen.

Daarom willen zij het cumulverbod opheffen, soms onder bepaalde voorwaarden.

RÉSUMÉ

Les auteurs déplorent que l'actuelle interdiction de cumul entre pension (de survie) et revenus du travail nous fasse perdre des travailleurs motivés.

C'est pourquoi ils souhaitent supprimer l'interdiction de cumul, parfois moyennant certaines conditions.

cdH	:	centre démocrate Humaniste		
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams		
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen		
FN	:	Front National		
LDD	:	Lijst Dedecker		
MR	:	Mouvement Réformateur		
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie		
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten		
PS	:	Parti Socialiste		
sp.a+VI.Pro	:	Socialistische partij anders + VlaamsProgressieven		
VB	:	Vlaams Belang		

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 52 0000/000 :	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000 :	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Plenum	PLEN :	Séance plénière
COM :	Commissievergadering	COM :	Réunion de commission
MOT :	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Met betrekking tot de cumulatie van een pensioen en een inkomen uit arbeid bepaalt het regeerakkoord: 'De regering zal de toegelaten arbeid verder vrijmaken voor de begunstigden van een rustpensioen die de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt. Een eerste aanzet werd gegeven met de beslissing van het begrotingsconclaaf om deze grenzen met 25% te verhogen.

Ook zullen de cumulatiegrenzen voor het overlevingspensioen worden opgetrokken, al mag dat niet leiden tot een inactiviteitsval.'

Daarmee zet deze regering het beleid van de regeringen Verhofstadt I en II verder waarbij het bedrag van de toegelaten arbeid systematisch werd verhoogd.

Wie vandaag een rust- en overlevingspensioen geniet, kan immers enkel binnen zekere wettelijke grenzen toegelaten arbeid verrichten. De omvang van het toegelaten inkomen is gemoduleerd in functie van de leeftijd, de aanwezigheid of afwezigheid van kinderlast en de hoedanigheid van werknemer of zelfstandige waarin men aan toegelaten arbeid wil doen.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En ce qui concerne le cumul entre une pension et des revenus du travail, l'accord de gouvernement prévoit ce qui suit: 'Le Gouvernement poursuivra l'extension de l'activité autorisée pour les bénéficiaires d'une pension de retraite qui ont atteint l'âge légal de la pension. Une première impulsion a été donnée par la décision du conclave budgétaire de relever ces limites de 25%.

Les limites de cumul de la pension de survie seront également augmentées, sans que cela puisse mener à un piège à l'inactivité.'

Le gouvernement poursuit de la sorte la politique des gouvernements Verhofstadt I et II, qui a systématiquement relevé le plafond du travail autorisé.

Actuellement, les bénéficiaires d'une pension de retraite et de survie ne peuvent exercer une activité professionnelle que dans certaines limites fixées par la loi. Le montant du revenu autorisé est modulé en fonction de l'âge, de la présence au non d'enfants à charge, du statut - travailleur salarié ou travailleur indépendant- sous lequel on souhaite exercer l'activité.

In de onderstaande tabel kan men de evolutie van het bedrag van de toegelaten arbeid voor gepensioneerden zien vanaf 2001.

Le tableau ci-dessous illustre l'évolution du montant du revenu autorisé pour les pensionnés depuis 2001.

Zelfstandigen (netto)	2001	2002	2004	2006	2007	2008
Genieters van een overlevingspensioen jonger dan 65 jaar						
-zonder kinderen	11.641,55 euro	11.874,50	11.874,50	11.874,50	12.800	13.824
-met kinderen	14.551,94	14.843,13	14.843,13	14.843,13	16.000	17.280
Genieters van rustpensioen of overlevingspensioen na pensioenleeftijd						
-zonder kinderen	5.820,79	8.676,27	10.845,34	12.472,14	13.719,35	17.149,19
-met kinderen	8.731,17	11.644,900	13.813,97	15.440,17	16.687,98	20.859,98
Werknemers (bruto)						
Genieters van een overlevingspensioen jonger dan 65 jaar						
-zonder kinderen	14.551,99	14.843,13	14.843,13	14.843,13	16.000	17.280
-met kinderen	18.190,01	18.553,93	18.553,93	18.553,93	20.000	21.600
Genieters van rustpensioen of overlevingspensioen na pensioenleeftijd						
-zonder kinderen	7.276,00	10.845,34	13.556,68	15.590,18	17.149,20	21.436,50
-met kinderen	10.914,01	14.556,10	17.267,48	19.300,98	20.860	26.075

Indépendants (net)	2001	2002	2004	2006	2007	2008
Bénéficiaires d'une pension de survie âgés de moins de 65 ans						
-sans enfants	11.641,55 euros	11.874,50	11.874,50	11.874,50	12.800	13.824
-avec enfants	14.551,94	14.843,13	14.843,13	14.843,13	16.000	17.280
Bénéficiaires d'une pension de retraite ou de survie après l'âge de la pension						
-sans enfants	5.820,79	8.676,27	10.845,34	12.472,14	13.719,35	17.149,19
-avec enfants	8.731,17	11.644,90	13.813,97	15.440,17	16.687,98	20.859,98
Travailleurs salariés (brut)						
Bénéficiaires d'une pension de survie âgés de moins de 65 ans						
-sans enfants	14.551,99	14.843,13	14.843,13	14.843,13	16.000	17.280
-avec enfants	18.190,01	18.553,93	18.553,93	18.553,93	20.000	21.600
Bénéficiaires d'une pension de retraite ou de survie après l'âge de la pension						
-sans enfants	7.276,00	10.845,34	13.556,68	15.590,18	17.149,20	21.436,50
-avec enfants	10.914,01	14.556,10	17.267,48	19.300,98	20.860	26.075

De gepensioneerde die een toegelaten inkomen heeft dat deze grensbedragen overschrijdt, wordt geconfronteerd met sancties. Indien het toegelaten bedrag overschreden is met minder dan 15%, dan wordt het pensioenbedrag voor dat jaar verminderd met een percentage dat gelijk is aan het percentage waarmee de toegelaten jaargrens werd overschreden. Wordt het toegelaten bedrag met 15% of meer overschreden dan wordt de betaling van het pensioen voor dat jaar volledig geschorst.

Uit de *Working Paper* nr. 6 «De Belgische gepensioneerden in kaart gebracht. Deel 1: De wettelijke pensioenbescherming» van de FOD Sociale Zekerheid blijkt dat in 2004 er in totaal 24.946 gepensioneerden een toegelaten beroepsactiviteit uitoefenen. Dat betekent dat 5% van alle gepensioneerden zijn pensioen aanvult met een inkomen uit arbeid. Van de gepensioneerden met een rustpensioen doet 6% aan toegelaten arbeid, van de gepensioneerden met een rust- en overlevingspensioen is nog 2% actief. Ook van de gepensioneerden met een inkomensgarantie voor ouderen geniet 2% een inkomen uit toegelaten arbeid.

Mannen maken dubbel zoveel gebruik van de mogelijkheid als vrouwen, respectievelijk 6% ten opzichte van 3%. Gemiddeld combineert 10% van de genietters van een overlevingspensioen hun uitkering met een inkomen uit arbeid. De hoogste activiteitsgraad is vast te stellen bij de rechthebbenden jonger dan 55 jaar. Naarmate de leeftijd stijgt, daalt het aantal gepensioneerden dat bijverdient om evidente redenen.

Opvallend is wel dat gepensioneerde zelfstandigen het vaakst blijven werken na hun pensioen, meer bepaald 22%, gevolgd door gepensioneerden met een gemengde loopbaan, zijnde 9%. Het aandeel werkende gepensioneerde ambtenaren en werknemers met een rustpensioen blijft beperkt tot 4 en 2%.

Tenslotte stelt de studie vast dat er weinig verschil zit in de toegelaten arbeid voor gepensioneerden tussen de verschillende gewesten.

Wij betreuren dat gemotiveerde arbeidskrachten verloren gaan omwille van de bestaande cumulatieregeling. Gepensioneerden lopen immers liever niet het risico hun pensioenrechten ingekort te zien omdat ze een inkomen uit arbeid verwerven dat bepaalde grenzen overschrijdt. Daarom stellen wij voor om genietters van een rust- of overlevingspensioen vanaf de pensioenleeftijd de beperking van de toegelaten arbeid, het toegelaten inkomen uit arbeid en de daaraan gekoppelde sancties van recu-

Le pensionné dont le revenu autorisé excède ces plafonds est passible de sanctions. Si le montant autorisé est dépassé de moins de 15%, le montant de la pension est diminué pour cette année d'un pourcentage égal à celui du dépassement du montant autorisé. Si le montant autorisé est dépassé de 15% ou plus, le paiement de la pension est suspendu pour cette année.

Il ressort du *Working Paper* n° 6 «Cartographie des retraités belges. Partie 1: La protection offerte par la pension légale» du SPF Sécurité sociale qu'en 2004, on dénombrait au total 94.946 retraités qui exerçaient une activité professionnelle autorisée. Cela signifie que 5% de tous les retraités complètent leur pension par le biais d'un revenu issu du travail. 6% des retraités bénéficiant d'une pension de retraite exercent un travail autorisé, et 2% des retraités bénéficiant d'une pension de retraite et de survie sont encore actifs. 2% des retraités bénéficiant de la garantie de revenus aux personnes âgées perçoivent également des revenus provenant d'un travail autorisé.

Les hommes font deux fois plus usage de cette possibilité que les femmes: on recense 6% d'hommes contre 3% de femmes. En moyenne, 10% des bénéficiaires d'une pension de survie combinent leurs prestations avec des revenus du travail. Le taux d'activité le plus élevé est enregistré chez les bénéficiaires de moins de 55 ans. À mesure que l'âge augmente, le nombre de retraités percevant des revenus complémentaires diminue, et ce pour des raisons évidentes.

Il est néanmoins frappant de constater que les indépendants retraités sont le plus fréquemment ceux qui poursuivent une activité après la retraite (22%), suivis par les retraités ayant une carrière mixte (9%). Le pourcentage de fonctionnaires et de salariés bénéficiaires d'une pension de retraite qui exercent une activité professionnelle reste limité à 4% et à 2%.

Enfin, l'étude constate que l'on observe peu de différences entre les différentes régions en ce qui concerne le travail autorisé pour les retraités.

Nous déplorons que la réglementation existante en matière de cumul dissuade des travailleurs motivés d'intégrer le marché du travail. En effet, les retraités préfèrent ne pas courir le risque de voir diminuer leurs droits à la pension parce qu'ils perçoivent des revenus du travail qui dépassent une certaine limite. C'est pourquoi nous proposons de supprimer, pour les bénéficiaires d'une pension de retraite ou de survie, à partir de l'âge de la pension, la limitation relative au travail autorisé et au

peratie af te schaffen. Daarnaast willen wij de beperking van de toegelaten arbeid afschaffen voor genietters van een overlevingspensioen met kinderen ten laste. Ook hier hebben de opeenvolgende regeringen het toegelaten bedrag verhoogd, zij het met meer terughoudendheid vanuit de vrees de volledige arbeidsparticipatie van –hoofdzakelijk– vrouwen te ontraden.

Wij opteren voor een activering van twee types van gepensioneerden.

Enerzijds willen wij het toegelaten inkomen enkel afschaffen voor de mensen die de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt. Van deze groep kan men zeggen dat deze gedurende een voldoende aantal jaren heeft bijgedragen tot zijn pensioenvorming. De voorwaarde dat men de pensioenleeftijd moet bereikt hebben wordt ingegeven vanuit de vrees dat anders mensen vervroegd op pensioen zouden gaan om dan te gaan bijverdienen. In een land waar zware inspanningen worden gedaan om zoveel mogelijk mensen aan de slag te krijgen, kan dit natuurlijk niet de bedoeling zijn.

De wettelijke pensioenleeftijd is de pensioenleeftijd bedoeld:

- in de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels voor de werknemers

- in artikel 3, § 1 en artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels

- in artikel 3, § 1, 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie voor de zelfstandigen.

Op dit ogenblik is dit 65 jaar voor de mannen en 64 jaar voor de vrouwen. Vanaf 2009 zal de pensioenleeftijd voor vrouwen eveneens 65 jaar bedragen.

revenu professionnel autorisé ainsi que les sanctions de récupération prévues en cas de dépassement. Nous souhaitons par ailleurs supprimer la limitation relative au travail autorisé pour les bénéficiaires d'une pension de survie ayant des enfants à charge. En la matière également, les gouvernements successifs ont augmenté le montant autorisé, même s'ils ont fait preuve d'une plus grande réserve craignant de dissuader les femmes, principalement, de participer entièrement au marché du travail.

Nous optons pour l'activation de deux types de pensionnés.

D'une part, nous ne souhaitons supprimer le revenu autorisé que pour les personnes ayant atteint l'âge légal de la pension. On peut considérer que les personnes appartenant à ce groupe ont contribué à la formation de leur pension pendant un nombre suffisant d'années. Si l'on impose aux pensionnés d'avoir atteint l'âge de la pension, c'est par crainte de voir des travailleurs prendre leur retraite anticipée et ensuite exercer une activité qui leur procure des revenus d'appoint.

L'âge légal de la pension est l'âge de la pension visé:

- aux articles 2 et 3 de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions pour les travailleurs salariés

- à l'article 3, § 1er et à l'article 16 de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions

- à l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne pour les travailleurs indépendants.

Actuellement, cet âge est fixé à 65 ans pour les hommes et à 64 ans pour les femmes. À partir de 2009, l'âge de la pension sera également de 65 ans pour les femmes.

Anderzijds willen zij ook de begrenzing van de toegelaten arbeid afschaffen voor genietters van een overlevingspensioen die kinderen ten laste hebben. Hier geldt de voorwaarde van het bereiken van de pensioenleeftijd uiteraard niet.

Vastgesteld wordt immers dat een aantal mensen in hun loopbaan gefnuikt worden omdat zij genietters zijn van een overlevingspensioen. De begrenzing van de toegelaten arbeid laat immers in de meeste gevallen geen voltijdse arbeid toe. Velen wensen hun recht op het overlevingspensioen niet op te geven ten voordele van een inkomen uit een full-time betrekking. Daarnaast zijn de indieners van mening dat een toegelaten cumulatie tussen inkomen uit arbeid en een overlevingspensioen het risico op bestaansonzekerheid voor deze alleenstaande ouders ernstig zal doen dalen. Bovendien zal deze cumulatie voor alleenstaande jonge arbeidskrachten met kinderen een betere combinatie tussen beroepsleven en privéleven mogelijk maken doordat de opvang van de kinderen betaalbaar zal worden.

Uit de studie Socio-economisch profiel van weduw(e)n(aars) met en zonder overlevingspensioen van professor Jos Berghmans voor de Conferentie Vrouw en Pensioen van 17 oktober 2006 bleek dat vrouwen die voor het overlijden van hun man professioneel actief zijn ofwel actief blijven en afzien van hun pensioen ofwel hun professionele activiteit terugschroeven tot het niveau van de toegelaten arbeid. Vrouwen echter die voor het overlijden van hun man niet professioneel actief waren, blijven ook professioneel inactief na het overlijden. Het is voor ons bijgevolg duidelijk dat voor deze laatste groep de overheid bijkomende inspanningen moet doen om hen te activeren en dit buiten de context van de toegelaten arbeid.

Wij besluiten dat deze regeling zowel positief is voor de werkgevers, voor de gepensioneerden als voor de overheid.

Voor de actieve gepensioneerde bestaat het voordeel hierin dat hij zich nog steeds professioneel kan uitleven zonder op zijn pensioen te moeten inleveren. Aan de genietters van een overlevingspensioen met kinderen ten laste wordt dankzij het overlevingspensioen en een inkomen uit arbeid een grotere bestaanszekerheid gegeven. Dit is zeker belangrijk in het kader van het armoedebestrijding van alleenstaande ouders met kinderen.

De werkgevers krijgen extra arbeidskrachten die sterk gemotiveerd zijn. En de overheid krijgt bijkomende inkomsten voor de sociale zekerheid.

D'autre part, nous souhaitons également supprimer la limitation relative au travail autorisé pour les bénéficiaires d'une pension de survie ayant des enfants à charge. Il va de soi qu'en l'occurrence, la condition imposant d'avoir atteint l'âge de la pension ne trouve pas à s'appliquer.

On constate en effet qu'un certain nombre de personnes sont contrariées dans leur carrière parce qu'elles bénéficient d'une pension de survie. Dans la plupart des cas, la limitation relative au travail autorisé ne permet plus de travailler à plein temps. Nous estimons en outre que la possibilité de cumuler un revenu du travail et une pension de survie réduira sensiblement le risque de précarisation pour ces parents isolés. Qui plus est, ce cumul permettra aux jeunes travailleurs isolés de mieux concilier la vie professionnelle et la vie privée, la garde des enfants devenant plus abordable.

L'étude *Profil socioéconomique des veufs et des veuves avec ou sans pension de survie*, réalisée par le professeur Jos Berghmans dans le cadre de la conférence «Femme et pension» du 17 octobre 2006, a révélé que les femmes qui avaient une activité professionnelle avant le décès de leur conjoint, soit sont restées actives et ont renoncé à leur pension, soit ont ramené leur activité professionnelle au niveau du travail autorisé. En revanche, les femmes qui n'étaient pas actives sur le plan professionnel avant le décès de leur conjoint sont également restées professionnellement inactives après le décès. À notre estime, il apparaît donc clairement que les autorités doivent consentir davantage d'efforts en vue de l'activation de ce second groupe, et ce, hors du contexte du travail autorisé.

Nous concluons que ce régime est positif tant pour les employeurs que pour les pensionnés et pour les autorités.

Pour les pensionnés actifs, l'avantage est qu'ils peuvent toujours s'épanouir sur le plan professionnel sans devoir consentir à une réduction de leur pension. La proposition confère aux bénéficiaires d'une pension de survie qui ont des enfants à charge une plus grande sécurité d'existence, grâce à la pension de survie et à un revenu du travail. Il s'agit d'une avancée très importante dans le cadre de la lutte contre la pauvreté des parents isolés avec enfants.

Les employeurs verront affluer une main-d'œuvre supplémentaire fortement motivée, et l'État engrangera des revenus supplémentaires au bénéfice de la sécurité sociale.

Een niet onbelangrijk voordeel van deze regeling is tenslotte dat de zware administratieve last die vandaag bestaat met betrekking tot de aangifte van en de controle op de toegelaten arbeid, alsook voor de recuperatie bij het overschrijden van het toegelaten inkomen voor een grote groep mensen wegvalt.

Maggie DE BLOCK (Open Vld)
Yolande AVONTROODT (Open Vld)
Mathias DE CLERCQ (Open Vld)
Herman DE CROO (Open Vld)
Guido DE PADT (Open Vld)
Sofie STAELRAEVE (Open Vld)
Bart TOMMELEIN (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Un avantage non négligeable de ce régime est qu'il met fin aux lourdes formalités administratives qu'entraînent actuellement, pour une large population, la déclaration et le contrôle du travail autorisé, ainsi que la récupération en cas de dépassement du travail autorisé.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 25 van de het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, gewijzigd bij de wet van 10 februari 1981 en bij de koninklijke besluiten van 23 december 1996 en 21 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid vervallen de woorden «geen beroepsarbeid uitoefent en zo hij»;

2° tussen het eerste en het tweede lid, worden de als volgt luidende leden ingevoegd:

«Bijverdienen is onbeperkt toegelaten voor

1° de genietters van een rust- of overlevingspensioen die de wettelijke pensioenleeftijd bedoeld in de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels hebben bereikt;

2° de genietters van een overlevingspensioen met kinderen ten laste die pensioenleeftijd bedoeld in de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels niet hebben bereikt.

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de gerechtigden op een overlevingspensioen zonder kinderen ten laste die de wettelijke pensioenleeftijd bedoeld in de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels niet hebben bereikt, zijn uitkering mag cumuleren met inkomsten uit beroepsarbeid.»

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 25 de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, modifié par la loi du 10 février 1981 et par les arrêtés royaux du 23 décembre 1996 et du 21 janvier 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots «n'exerce pas d'activité professionnelle et s'il» sont abrogés;

2° les alinéas rédigés comme suit sont insérés entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«Les revenus complémentaires sont autorisés sans restriction pour:

1° les bénéficiaires d'une pension de retraite ou de survie qui ont atteint l'âge légal de la pension visé aux articles 2 et 3 de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions;

2° les bénéficiaires d'une pension de survie ayant des enfants à charge et qui n'ont pas atteint l'âge de la pension visé aux articles 2 et 3 de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

Le Roi détermine les conditions auxquelles les bénéficiaires d'une pension de survie n'ayant pas d'enfant à charge et qui n'ont pas atteint l'âge de la pension visé aux articles 2 et 3 de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, peuvent cumuler leurs prestations avec des revenus professionnels.»

Art. 3

In artikel 30*bis* van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 30 januari 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid vervallen de woorden «geen beroepsarbeid uitoefent en zo hij»;

2° tussen het eerste en het tweede lid, worden de als volgt luidende leden ingevoegd:

«Bijverdienen is onbeperkt toegelaten voor

1° de genietters van een rust-of overlevingspensioen die de wettelijke pensioenleeftijd bedoeld in artikel 3, § 1 en artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, heeft bereikt;

2° de genietters van een overlevingspensioen met kinderen ten laste die pensioenleeftijd bedoeld in artikel 3, § 1 en artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, niet hebben bereikt.

Art. 3

Dans l'article 30*bis* de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 30 janvier 1997, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots «n'exerce pas d'activité professionnelle et s'il» sont abrogés;

2° un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

«Les revenus supplémentaires sont autorisés sans restriction pour

1° les bénéficiaires d'une pension de retraite ou de survie qui ont atteint l'âge légal de la pension visé aux articles 3, § 1er et 16 de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne;

2° les bénéficiaires d'une pension de survie ayant des enfants à charge qui n'ont pas atteint l'âge légal de la pension visé aux articles 3, § 1er et 16 de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne;

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de gerechtigden op een overlevingspensioen zonder kinderen ten laste die de wettelijke pensioenleeftijd bedoeld in artikel 3, § 1 en artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, niet hebben bereikt zijn uitkering mag cumuleren met inkomsten uit beroepsarbeid.»

27 oktober 2008

Maggie DE BLOCK (Open Vld)
Yolande AVONTROODT (Open Vld)
Mathias DE CLERCQ (Open Vld)
Herman DE CROO (Open Vld)
Guido DE PADT (Open Vld)
Sofie STAELRAEVE (Open Vld)
Bart TOMMELEIN (Open Vld)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)

Le Roi détermine les conditions auxquelles les bénéficiaires d'une pension de survie, sans enfant à charge, qui n'ont pas atteint l'âge légal de la pension visé aux articles 3, § 1er et 16 de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, peuvent cumuler leur prestation avec les revenus d'une activité professionnelle.»

27 octobre 2008